

1960-02-0054-0076

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਐਸ ਐਸ ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਸੇਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1959 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 596.

ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ (1872 ਦਾ 1)—ਸੈਕਸ਼ਨ 123—“ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ”—ਕੀ ਮਾਤਰਾ —“ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ”—ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ—ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ - ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ - ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ - ਦਫਤਰੀ ਨੋਟਿੰਗ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ - ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ - ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ—ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ—ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ—ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਧਾਰਾ 123, ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਇੱਕ "ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ" ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ "ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਜੀਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਰੋਤ, ਜੇ ਕਿ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਰਾਇ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਟੁਕੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਗਲਤ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ। ਨੈਕਰਸ਼ਾਹੀ ਰੁਟੀਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ।

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜਕਰਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਸ਼ਾਂਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਹੀ ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਵੇ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਆਮ ਰੁਟੀਨ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤਤਾ ਘੱਟ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ।

ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਈਰਖਾ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਅਖੇਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨੀਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਫਿਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਵਿਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਗਰਾਨ ਫੌਜੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਚਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧ, ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਅੜਿੱਕਾ ਪਾਉਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ, ਆਮ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਅਤੇ ਦਫਤਰੀ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਮੁਖੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਇ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੀ ਰਾਏ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪੁੱਛੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕਾ ਜਾਂ ਅੜਿੱਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਚਿਤ, ਰੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾੜਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ

1960-02-0054-0076

ਸੇਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ; ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਪਟਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਗੁਪਤਤਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 115, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਆਰ. ਸਿੱਕਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਟਿਆਲਾ 'ਬੀ' ਮਿਤੀ 27 ਅਗਸਤ 1959 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1952 ਦੀ ਖੁੱਲੀ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨੰਦ ਲਾਲ, S.I., C.I.D ਦੀ ਅਸਲ ਰਿਪੋਰਟ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ 62,700-6-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ।

ਡੀ.ਐਨ. ਅਵਸਥੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ

ਸੀ.ਡੀ. ਦੀਵਾਨ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਆ, ਜੇ.—ਇਹ ਕੇਸ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਇਆ ਸੀ,

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰ

ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਜੋ ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਸੀ। ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਐਚ.ਐਚ. ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਰਚ, 1956 ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ (ਭਾਵ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ) ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਰੀਬ 62,700 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

(1) ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਐੱਲ. ਚੋਪੜਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਬਾਰੇ ਐੱਸ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੂਲ ਸਿਫਾਰਸ਼, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(2) ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ

1960-02-0054-0076

ਸੇਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਜੀ ਐਲ ਚੋਪੜਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਐੱਸ.ਬੀ.ਐੱਸ.ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੂਲ ਸਿਫਾਰਸ਼। (ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ)।

(3) ਪੈਪਸੂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਮਿਤੀ 28 ਸਤੰਬਰ 1955 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ 18 ਮਈ 1955 ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ।

(4) ਪੈਪਸੂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 28 ਸਤੰਬਰ 1955 ਨੂੰ ਸੇਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ 18 ਮਈ 1955 ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਸਲ ਹੁਕਮ।

(5) ਪੈਪਸੂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 8 ਮਾਰਚ 1956 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ 28 ਸਤੰਬਰ 1955 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(6) ਪੈਪਸੂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 11 ਅਗਸਤ 1956 ਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੇਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ 18 ਮਈ 1955 ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(7) ਪੈਪਸੂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੇਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮਿਤੀ 18 ਅਗਸਤ 1955 'ਤੇ 28 ਸਤੰਬਰ 1955 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਅਤੇ 8 ਮਾਰਚ 1956 ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਅਤੇ 'ਡੀ' ਦੇ ਨਾਲ ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ' ਜੋ ਕਿ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵੀ ਹਨ।

(8) ਪੰਡਿਤ ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ ਦੀ ਮੂਲ ਰਿਪੋਰਟ। A.S.P., C.I.D. ਸੇਢੀ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਹਿਲਮਦ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਕਲਰਕ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ.ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਸਬੰਧੀ।

ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਈ.ਐਨ. ਮੰਗਤ ਰਾਏ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ. 8 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ, ਆਈ.ਜੀ. ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਮਿਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮਿਆਂ ਨੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠੇ ਜਾਂ ਮਨਘੜਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖੁਦਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਬਾਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਆਸਾਨ ਹੋ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਪੰਨਾ 233 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 123 ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ‘ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਭਾਰ 'ਤੇ ਮੈਂ 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਾਂਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ।”

ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 236 'ਤੇ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਹੇਠਾਂ ਉਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਿਆ:-

“ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੀ।”

ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਉਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਹ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਹੂ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇ। ਇਹਨਾਂ ਤੰਗ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਪੂਰ, ਜੇ ਖੇਸਲਾ ਜੇ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੋਨੀ ਜੇ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਸਲਾ ਜੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰਾ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 4, 5 ਅਤੇ 6 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਪੈਪਸੂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 28 ਸਤੰਬਰ 1955, 8 ਮਾਰਚ, 1956 ਅਤੇ 11 ਅਗਸਤ, 1956 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੀਵਾਨ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਅੰਤਰਿਮ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਸੈਕਸ਼ਨ 123 ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ' ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਹਾਜੀ ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖੁਦਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਉਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਖੁਦ ਅੰਤਮ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਕੈਬਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਅਸਥਾਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਆਏ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਅਸਥਾਈ ਫੈਸਲੇ ਸਿਰਫ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 123 ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਕੀਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ '

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਤੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ "ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ" ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਦੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ "ਰਾਜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ" ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਸਪੁਰਦਗੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 123 ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ" ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਾ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ ਉਹ ਆਖਰੀ ਦੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕੋ ਇਕ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ 'ਉਸ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਜ਼

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ "ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਜੀਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹਰ ਸਰੋਤ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਟੁਕੜਾ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਰੀਖਣਯੋਗ ਰਾਏ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਗਲਤ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਝਿਜਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੈਕਰਸ਼ਾਹੀ ਰੁਟੀਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸੱਚ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਰੂਆਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ' ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਗ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਨਿਮਰ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਮੰਨਣਯੋਗ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ੍ਰੀ ਈ.ਐਨ.ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਮਿਤੀ 19 ਮਈ, 1959 (21 ਮਈ 1959 ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, 18 ਮਈ 1955 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਸਮੇਤ 28 ਸਤੰਬਰ 1955 ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਮਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 8 ਮਾਰਚ, 1956 ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। 11 ਅਗਸਤ, 1956 ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੀਂ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਰਾਜਾਂ, ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਸਿੰਘ ਨੂੰ - ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੰਬਰ ਐਚ.ਡੀ/1 (74) ਏ/56 ਮਿਤੀ 18 ਅਗਸਤ 1956 ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਰ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਸ਼ਲ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਅਤੇ ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰ; ਇਸ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੱਕ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮਤੇ ਪੈਪਰਸੂ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ ਜੋ ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਯੋਗ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਈਰਖਾਪੂਰਣ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਅਖੌਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨੀਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਗਰਾਨੀ ਫੌਜੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਚਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਰੁਕਾਵਟ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਅਤੇ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਜਾਂ ਗੁਪਤ ਮੰਨਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਥਿਤ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨੀਤੀ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜਕਰਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਸ਼ਾਂਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਵੇ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਆਮ ਰੁਟੀਨ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤਤਾ ਘੱਟ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਗੁਪਤਤਾ ਇੱਕ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਰਾਏ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸਲਾਹ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਸਾਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੰਗੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾ ਕੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਗੁਪਤ ਸਲਾਹ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਵੀ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ 28 ਸਤੰਬਰ 1955 ਅਤੇ 8 ਮਾਰਚ 1956 ਦੀਆਂ ਰਾਇਆਂ ਹੀ ਗੁਪਤ ਸਲਾਹਾਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਾਏ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੁਣ ਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੂਲ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵੰਡ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 8 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਾਂਗਾ। ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 7 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੈਬਿਨੇਟ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੁਆਰਾ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਫਤਰੀ ਨੋਟਿੰਗਾਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਜੋ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 8 ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜੋ ਕਿ ਪੰਡਤ ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ, ਏ.ਐੱਸ.ਪੀ., ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਦੀ ਅਸਲ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐੱਸ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਮੁਖੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਾਏ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਸਲਾਹ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ "ਗੁਪਤ" ਵਜੋਂ ਵੀ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੁਸ਼ਲ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜੋ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਲਾਹ 28 ਸਤੰਬਰ 1955 ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚਰਿੱਤਰ ਪੱਖੋਂ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਬਲਕਿ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ

ਕਰੇਗਾ। ਸਲਾਹ ਸਰਕਾਰੀ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 315 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ ਸਿਵਲ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਆਦਿ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਇਹ ਰੱਖਣਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਏ 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ "ਗੁਪਤ" ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਕਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਓਨਾ ਹੀ ਜਨਤਕ ਸੱਟ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ; ਜਦੋਂ ਨਿਆਂ ਦਾਅ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਦੀਵਾਨ ਚੇਤਨ ਦਾਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇਹ ਰਾਏ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਰਾਜ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਤਰਾਜ਼, ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ 'ਕੇਸ' ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸੇਧ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਤੱਤ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਲ ਚੰਦ-ਮੰਗਲ ਚੰਦ ਸੇਨ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਮੇਹਰ ਚੰਦ (1) ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਾਅਦ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵੀਹ ਗੁਰਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਚੌਧਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਰਦੇਵੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਵਿੱਚ 'ਕੇਸ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਚੌੜਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਦੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਵੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜੀ ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖੁਦਾ ਬਖਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਰਦੇਵੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਰਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੇਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਨਿਗਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ 1915 ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ 1935 ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਰੋਕ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਖਲ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ

ਦੇਣ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੀ ਰਾਇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪੁੱਛੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕਾ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਪਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ, ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। 'ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ'; ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਪਟਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਗੁਪਤਤਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 3, 4, 5, ਅਤੇ 6 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ, 1, 2 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, 7, ਅਤੇ 8 ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 15 ਫਰਵਰੀ, 1960 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੌਲਤ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਸਿਵਲ

ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਨਿਆਦਰੇ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਨੰਨੇਹ,—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1959 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 369.

ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ (1952 ਦਾ XXXVIII)— ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਅਤੇ 15—ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਜੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ - ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ 1960 ਵਿਚਲੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਰਮਿਟਾਂ ਨੂੰ ਅਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਅਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ-ਭਾਗ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਨਵਰੀ, 19 ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਅਹਾਤੇ

1960-02-0054-0076

ਸੋਢੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ

ਵਿਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ-ਕੀ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। - ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ—ਕੀ ਵਿਰਾਸਤੀ ਹੈ—ਕੈਂਡਮ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ—ਕੀ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ-ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ, 1952 ਵਿੱਚ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਸਰ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

anju sehgal